

HÖGSBY
K O M M U N

Biblioteksplan

Högsby kommun

2016 - 2019

Antagen av kommunfullmäktige 2017-02-06, § 8.

Bakgrund

Enligt Bibliotekslagen SFS 2013:801 ska kommuner och landsting ha en politiskt antagen biblioteksplan. Denna plan skall tydliggöra betydelsen av biblioteket och dess verksamhet gentemot medborgarnas behov. Biblioteksplanen skall ligga till grund för utveckling och förbättring av biblioteksverksamheten.

Kommunfullmäktige i Högsby antog den första biblioteksplanen 2006. Biblioteksverksamheten ligger under utbildningsutskottet.

Vision för Högsby kommun 2025

Högsby kommun är en attraktiv och välmående kommun som brukar utan att förbruka, och där alla känner sig välkomna. En kommun där företagsamhet, bra kommunikationer och en välutvecklad service skapar goda förutsättningar för människors utveckling.

Biblioteksverksamheten – nuläge 2016

Regionbiblioteket i Kalmar län

Regionbiblioteket i Kalmar ska tillsammans med länets bibliotek spela en aktiv roll för regionens utveckling genom att bland annat driva och genomföra utvecklingsprojekt inom t.ex. det läsfrämjande området och inom den digitala tillgängligheten.

Inom Kalmar län har biblioteken enats om fyra ledord som ska spegla det framtida bibliotekets behov. Ledorden är: lyhörd, kreativ, kompetent, engagerad. Dessa begrepp ska genomsyra allt arbete på biblioteken och tjäna som riktlinjer för personalen. Vad det gäller fjärrlånepolicy, transportorganisation och samsökssidor så samarbetar hela sydostregionen dvs. Blekinge, Kronobergs och Kalmar län. Detta samarbete är ett värdefullt verktyg för att kunna hålla en hög service gentemot bibliotekets brukare.

Folkbiblioteket

Biblioteket har öppet 48 timmar i veckan fördelat på 6 dagar och bemannas av ca 4 tjänster (skolbiblioteken inräknade) fördelat på 6 personer varav två av tjänsterna i dagsläget utgörs av fackutbildade bibliotekarier. Bibliotekschefstjänsten delas för närvarande med Hultsfreds kommunbibliotek. Fågelfors samhällsförening driver sedan 2005 ett bibliotek i en lokal i Ugglemoskolan.

Folkbiblioteket erbjuder tjänsten Boken kommer för personer med någon form av funktionshinder och/eller till personer som av någon annan anledning inte kan ta sig till biblioteket. Bokdepositioner finns placerade på Vålengården, Kvillgården och Mogården. Några av boendena får besök av frivilliga högläsare. Ett par gånger om året anordnar biblioteket inspirationsträffar för läsombuden och för personal inom äldreomsorgen. Bokdepositioner finns även på läkarcentralen och på vissa förskolor i form av bokkassar till föräldrar.

Skolbibliotek

På samtliga kommunens ytterskolor i Ruda, Berga, Fagerhult och Fågelfors finns skolbibliotek i varierande storlek. Folkbibliotekets personal bemannar, arbetar läsfrämjande och köper in medier till skolbiblioteken medan skolan står för lokaler och utrustning i form av bokhyllor, arbetsplatser och liknande. På Fröviskolan ligger biblioteket centralt placerat i högstadiebyggnaden och är öppet under skoldagar för elever i samtliga årskurser. Ytterskolornas bibliotek bemannas i mindre omfattning. På samtliga skolbibliotek är det folkbibliotekets personal som tjänstgör. Förskolorna besöker antingen skolbiblioteken på respektive ort och/eller huvudbiblioteket i Högsby.

Högsby utbildningscenter har ett gymnasiebibliotek som inte bemannas av folkbibliotekets personal. Skolans elever och pedagoger använder sig i stor utsträckning av folkbibliotekets resurser.

Vision

Biblioteket skall vara en fri och öppen mötesplats dit alla känner sig välkomna oavsett ålder, kön, etnicitet, religion eller politisk åsikt. Biblioteket ska spela en viktig roll i den lokala utvecklingen och möta de behov som uppkommer i samhället.

Följande är hämtat från den nationella bibliotekslagen 2013: 801

2§ Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.(...)

Övergripande mål

Biblioteket ska:

- vara tillgängligt vad det gäller bemötande, lokaler, information och övrig verksamhet.
- förbättra och utveckla tillgängligheten genom att installera så kallat meröppet bibliotek. Detta innebär att besökaren skriver på ett avtal och därefter tillhandahåller man en kod som möjliggör besök på biblioteket utöver bibliotekets ordinarie öppettider.
- erbjuda fri tillgång till trådlöst nätverk och utöka andelen digitala arbetsplatser för besökarna.
- delta i de kampanjer som anordnas för att stärka medborgarnas IT-användning och stödja och ge handledning inom det digitala området.
- ta hänsyn till besökarnas önskemål vad det gäller planering av lokalen samt vilka medier och licenser som skall införskaffas. Ett ökat medborgarinflytande i verksamheten ska eftersträvas.
- underlätta möten mellan människor från olika kulturer i samarbete med olika aktörer som föreningar, frivilliga organisationer och Migrationsverket.
- erbjuda personalen möjlighet till fortbildning för att den på så vis ska kunna förhålla sig till de förändringar och krav som sker i dagens samhälle.
- erbjuda programverksamhet som ska vara tillgänglig, varierad och hålla god klass för såväl vuxna som barn.

- främja flickor och pojkar, kvinnor och mäns lika möjligheter att ta del av biblioteksverksamheten.

Vision

Kommunens invånare skall erbjudas ett rikt och varierat mediebestånd anpassat till var och ens behov. Biblioteket ska främja litteraturens ställning och intresse för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.

§2 (...) Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.

Biblioteket ska:

- öka inköp av medier utifrån medborgarnas önsknings och erbjuda medier i olika format anpassade efter individens behov.
- underlätta för studerande genom att i större omfattning köpa in eller fjärlåna efterfrågade medier.
- erbjuda skolans pedagoger och elever ett ökat antal boksamtal och/eller bokprat i den mån det finns personalresurser.
- öka antalet läsfrämjande aktiviteter som författarbesök, läsfestivaler, kulturarrangemang med litterär anknytning, litteraturutställningar, sagostunder och andra litterära evenemang. Aktiviteterna bör ske i samarbete med kultur/fritid, kommunens föreningar, studieförbund och barnomsorgen.
- Utöka bemanningen på skolbiblioteken och arbeta aktivt med läsmotivation bland barn och unga bland annat genom att erbjuda s.k. lässurr för alla elever i förskoleklass samt anordna författarbesök i årskurs 2, 5 och 8. Detta ska ske i samråd med kommunens pedagoger.
- i samarbete med BVC bjuda in föräldrar och barn till informationsträffar på biblioteket.
- anordna träffar med Bok- och filmklubben för barn från ca 8 år och driva andra projekt för barn och unga i läsfrämjande syfte.
- fortsätta att tillsammans med studieförbunden ABF, SV, NBV och Mönsterås bibliotek arbeta och utveckla projekt ”Festival A-Ö” som riktar sig till lässvaga grupper. Projektet drivs för närvarande i samarbete med Regionbiblioteket och Statens kulturråd.
- fortsätta att medverka i projektet ”Alla läser” tillsammans med skolans pedagoger och regionbiblioteket.

4§ Biblioteket ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning (...)

Biblioteket ska:

- utöka Boken-kommer servicen till personer med funktionsnedsättning, äldre och långtidssjuka som inte själva kan ta sig till biblioteket.
- förstärka sitt bestånd av LL-böcker; Stor stil; talböcker på Daisy ;bok på Daisy, cd eller mp3 och taktila böcker.

- visa nedladdning från MTM (Myndigheten för tillgängliga medier).
- utöka besöken på kommunens äldreboenden och gruppboenden för att bidra med bokdepositioner och lässtimulans.
- anpassa bibliotekets digitala sidor efter EU-direktiv för tillgänglighet.
- arbeta för att rekrytera, utbilda och inspirera frivilliga högläsare.
- erbjuda och marknadsföra e-böcker och e-ljudböcker för kommunens invånare

5§ Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska (...)

Biblioteket ska:

- utöka sitt bestånd av medier på efterfrågade språk.
- vara en informationsresurs för målgruppen och erbjuda tillgång till datorer, fax, trådlöst nätverk och skrivare.
- öka sin samverkan med olika aktörer som ex. studieorganisationer, sfi, integrationsenheten och föreningar för att nå målgruppen.
- öka antalet lässtimulerande åtgärder för målgruppen
- samverka med regionbiblioteket och i den mån det går ansöka om medel för ett fördjupat arbete med integration.

8§ Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

Biblioteket ska:

- erbjuda en trevlig och välkomnande miljö och beakta målgruppens önskemål om hur den ska utformas.
- i ökad omfattning beakta barns och ungas önskemål vad det gäller inköp av medier.
- genomföra fler läsprojekt och lovaktiviteter för olika åldrar.
- genomföra projekt lässurr i samarbete med skolan.
- öka antalet författarbesök i samarbete med skolan.
- Erbjuder och informera om så kallade föräldrakassar till de förskolor som så önskar.
- plocka ihop temakassar efter skolornas och förskolornas önskemål.
- erbjuda att personal från biblioteket kommer ut på föräldramöten och berättar om läsningens betydelse för barns språkutveckling.
- ansöka om bidrag från kulturrådet för inköp av litteratur för barn och unga.

Skolbibliotek –förslag på utveckling

Elever på högstadiet och gymnasiet ska erbjudas en utökad undervisning i informationssökning, bibliotekskunskap och källkritik. Lässtimulans ska även ingå i denna undervisning.

Elever och/ eller pedagoger på kommunens låg- och mellanstadieskolor ska erbjudas fler bokprat, författarbesök och andra lässtimulerande åtgärder.

Bibliotekets personal ska utöka sin tid på ytterskolornas bibliotek.

Ett skolbiblioteksråd ska inrättas och deltagarna ska bestå av pedagoger, rektorer och bibliotekspersonal. Minst två träffar ska anordnas per läsår.

Elever och pedagoger ska ges ökade möjligheter att påverka bibliotekets inköp av medier.

Elever med särskilda behov, och pedagoger som arbetar med dessa, ska av biblioteket erbjudas anpassade medier och undervisning av tekniken som är knuten till detta.

Biblioteket ska undersöka möjligheten att installera självutlåning på samtliga skolbibliotek.